

Planul Național de Redresare și Reziliență

Beneficiar: ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNCRAIU DE MUREȘ

Titlul proiectului: „Ecosisteme de management al învățării bazate pe inteligență artificială”

Contract de finanțare nr. 14095/10.12.2024, cod proiect e-PNRR 122

Structura Resursei Educaționale Deschise (RED) bazată pe AI

I. Date de Identificare ale Resursei

Categorie	Educație digitală / Educație Civică — Comportamente prosociale
Titlul RED	Necunoscutul de Alături — Toleranță și Voluntariat
Autor	POP NINA CAROLINA
Grup țintă	Elevi, vârsta 10 ani
Aria Curriculară	Om și societate
Clasa	a IV-a
Obiectiv General	Recunoașterea toleranței ca acceptare a diferențelor dintre persoane, fără a judeca după aparențe, și a voluntariatului ca activitate desfășurată în folosul altora fără câștig material, pe baza portretelor lui Viorel, George, Doina și Greta din manual, Unitatea 4 — Raporturile noastre cu ceilalți oameni. Comportamente moral-civice.
Durată Estimată	50 minute (predare + evaluare la final, 1 oră didactică)

II. Argumentul Aplicării RED în Procesul Didactic

Elevii judecă frecvent persoanele după aparență sau după prima impresie, fără să realizeze că informația reală despre o persoană poate schimba complet percepția, așa cum demonstrează exemplele lui Viorel, George, Doina și Greta din manual.

Utilizarea AI-ului, în rolul Necunoscutului de Alături — care pune întâi întrebarea „ce crezi?” și abia apoi dezvăluie adevărul — reproduce exact mecanismul pedagogic al lecției (impresie inițială vs. realitate), mai eficient decât o definiție abstractă a toleranței.

Lecția oferă exemple concrete de toleranță (cei patru copii) și de voluntariat (Greta, cina comunitară săptămânală), ideale pentru a trece de la teorie la propunerea unei acțiuni proprii de voluntariat.

III. Promptul/Prompturile Propuse pentru Activitatea Didactică (Metoda PREPARE)

Acest prompt va fi furnizat elevilor pentru dialogul cu Necunoscutul de Alături.

Element	Descriere (Rolul în	Prompt/Instrucțiune către AI
---------	---------------------	------------------------------

PREPARE	activitate)	
Purpose (Scopul)	Recunoașterea toleranței și a voluntariatului, prin diferența impresie/realitate.	„Vreau să mă ajuți să înțeleg toleranța și voluntariatul, folosind portretele din manual.”
Role (Rolul AI)	Necunoscutul de Alături, care întâi te pune să ghicești, apoi îți arată adevărul.	„Acționează ca Necunoscutul de Alături, care mă pune să ghicesc întâi, apoi îmi arată adevărul, pe înțelesul unui elev de clasa a IV-a.”
Exemplar (Exemplu)	Model real: Viorel, George — prima impresie diferă de realitate.	„Exemplu: Viorel și George din manual — prima impresie diferă de realitatea lor. Încearcă tu cu un copil singur în curtea școlii.”
Parameters (Parametri)	Exemple simple din lecție, faptul despre vârsta voluntariatului, fără termeni avansați.	„Folosește exemplele din lecție și faptul despre vârsta voluntariatului, limbaj prietenos pentru clasa a IV-a.”
Action (Acțiunea)	5 pași, de la prima impresie la propunerea proprie de voluntariat.	„Prezintă în ordine: (1) prima impresie, (2) povestea reală, (3) ce este toleranța, (4) ce este voluntariatul, (5) propun o activitate proprie.”
Restrictions (Restricții)	AI nu judecă dur prima impresie și nu propune voluntariatul în locul elevului.	„NU judeca dur prima impresie și NU propune tu activitatea de voluntariat. Așteaptă propunerea mea.”
Evaluation (Evaluare)	Recunoaște diferența impresie/realitate + definiție corectă + activitate plauzibilă.	„Evaluează corect dacă recunosc diferența impresie/realitate, explic corect toleranța și propun o activitate de voluntariat plauzibilă.”

IV. Planul Activității Didactice (1 oră)

Etapă	Dura ă	Activitatea Elevilor	Rolul AI (Prompt)
1. Introducere & Reamintirea textului	8 min	Elevii reamintesc portretele lui Viorel, George, Doina și Greta din lecție. Profesorul întreabă cine își amintește prima impresie pe care a avut-o, înainte de a citi poveștile lor.	Prompt frontal profesor: „Ce este toleranța și de ce e important să nu judecăm după aparențe? Dă un exemplu din lecție, pe înțelesul unui elev de clasa a IV-a.”
2. Dialog cu Necunoscutul	30 min	În perechi, elevii introduc promptul PREPARE. Ghidați de „Necunoscutul de	Promptul PREPARE de la punctul III. AI-ul (Necunoscutul de Alături) prezintă câte un

de Alături — Metoda PREPARE		Alături”, parcurg cei 5 pași: prima impresie despre un copil → povestea reală → ce este toleranța → ce este voluntariatul → propunerea proprie de activitate de voluntariat. Completează fișa „Prima Impresie / Adevărul” la fiecare pas.	pas, oferă exemplele din lecție și verifică propunerile elevului, fără să le ofere el direct.
3. Concluzii & Prezentare	12 min	Câteva perechi prezintă propunerea proprie de activitate de voluntariat. Se discută ce diferențe au observat între prima impresie și realitate, în cazurile studiate.	Prompt de sinteză opțional: „Verifică dacă propunerea de voluntariat a elevului respectă criteriul „fără câștig material”, fără să schimbi conținutul propunerii lui.”

V. Metoda de Aplicare la Clasă

Descrieți pe scurt modul în care s-a aplicat la clasă

Activitatea se desfășoară în sala de clasă, cu tablete sau telefoane, după ce elevii au citit deja portretele lui Viorel, George, Doina și Greta din lecție.

Elevii lucrează în perechi și primesc fișa „Prima Impresie / Adevărul” cu 5 rubrici: (1) Prima impresie despre un copil din lecție, doar din aparență, (2) Povestea reală a aceluși copil, (3) Definiția toleranței, cu exemplul descoperit, (4) Definiția voluntariatului, cu exemplul Gretei sau al cinei comunitare, (5) Propunerea mea de activitate de voluntariat pentru clasă sau comunitate.

Profesorul circulă printre perechi, verificând mai ales ca discuția despre prima impresie să se desfășoare într-un climat respectuos, fără a judeca dur răspunsurile inițiale ale elevilor, și că AI-ul (Necunoscutul de Alături) nu propune el activitatea de voluntariat.

Evaluarea (10 min) cuprinde itemi de recunoaștere, de definire a toleranței/voluntariatului și un item de creație personală.

VI. Concluzii și Așteptări în Urma Aplicării

Așteptări înainte de implementare: Se așteaptă ca exersarea prin paralela cu Necunoscutul de Alături — care arată că prima impresie poate fi greșită — să consolideze mai durabil toleranța decât o definiție memorată izolat.

Dezvoltarea Competenței Digitale și a celei la nivelul disciplinei: Elevii formulează prompturi structurate (competență digitală) și exersează recunoașterea toleranței și a voluntariatului, propunând o activitate proprie (competență civică).

Consolidarea Cunoștințelor: Se va constata dacă elevii reușesc să distingă corect prima impresie de realitate și să propună o activitate de voluntariat plauzibilă.

Concluzie finală: Nu putem cunoaște o persoană doar privind-o — ca Viorel, George, Doina sau Greta, fiecare are o poveste pe care n-o vedem la prima vedere. AI-ul este „Necunoscutul de Alături”, care arată exemplul prin propriul mister, nu un substitut al reflecției proprii a elevului asupra propriilor prejudecăți.

I Planificarea unității de învățare

Disciplina: Educație Civică

Clasa: a IV-a

Unitatea de învățare: Unitatea 4 — Raporturile noastre cu ceilalți oameni. Comportamente moral-civice

Număr de ore alocate unității: 10 ore (extrasul de mai jos se concentrează pe lecția Comportamente prosoziale — toleranță, voluntariat)

Competențe specifice vizate	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații / Evaluare
4.4. Recunoașterea comportamentelor moral-civice în locuri publice	1. Comportamente moral-civice în locuri publice	1	S26	Lectura textului «La plimbare», identificarea comportamentelor adecvate în locuri publice.
4.5. Deosebirea comportamentelor prosoziale de cele antisociale	2. Comportamente prosoziale — ajutorare și sprijin; cooperare și competiție	1	S26	Exerciții de identificare a comportamentelor prosoziale în situații date.
4.6. Recunoașterea toleranței și a voluntariatului ca comportamente prosoziale	3. Comportamente prosoziale — toleranță, voluntariat. Aplicare cu Necunoscutul de Alături (Dialog cu AI)	1	S27	Dialog cu AI (Metoda PREPARE). Completare Prima Impresie / Adevărul. Evaluare la final (10 min).
4.7. Deosebirea comportamentelor prosoziale de cele antisociale	4. Comportamente antisociale. Schimbarea comportamentelor	1	S27	Analiza situațiilor de conflict, agresiune și bullying, discuții despre schimbarea comportamentelor.
4.8. Identificarea drepturilor universale ale copilului	5. Drepturile universale ale copilului. Recapitulare și Evaluare sumativă	1	S28	Test sumativ: comportamente moral-civice, prosoziale, antisociale, drepturile copilului.

II. Proiect de lecție: Necunoscutul de Alături — Toleranță și Voluntariat

Data:

Clasa: a IV-a

Disciplina: Educație Civică

Unitatea de învățare: Unitatea 4 — Raporturile noastre cu ceilalți oameni. Comportamente moral-civice

Subiectul lecției: Comportamente prosoziale — toleranță, voluntariat

Tipul lecției: Predare-învățare prin descoperire (Dialog cu AI, Metoda PREPARE) + Evaluare

Durata: 50 minute (predare + evaluare la final)

1. Obiective Operaționale

La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

01 (Cognitiv): Să definească toleranța ca acceptare a diferențelor dintre persoane, fără a judeca după aparențe.

02 (Cognitiv): Să definească voluntariatul ca activitate desfășurată în folosul altora sau al comunității, fără câștig material.

03 (Aplicativ): Să distingă, într-un exemplu dat, prima impresie despre o persoană de realitatea ei.

04 (Creativ): Să propună o activitate proprie de voluntariat pentru clasă sau comunitate.

05 (Digital): Să utilizeze promptul PREPARE pentru a dialoga eficient cu AI-ul și să-și verifice propriile răspunsuri.

2. Strategii Didactice

Conversația euristică, Învățarea asistată de inteligența artificială (Metoda PREPARE), Organizatorul grafic (Prima Impresie / Adevărul), Munca pe perechi, Exercițiul.

3. Scenariul Didactic

Etapele Lecției	Timp	Activitatea Profesorului	Activitatea Elevilor	Strategii / Metode
1. Moment organizatoric	1 min	Asigură climatul optim. Distribuie fișele „Prima Impresie / Adevărul”. Verifică dispozitivele.	Se pregătesc. Primesc fișa de lucru.	Conversația
2. Captarea atenției — Reamintirea textului	6 min	Reamintește pe scurt portretele lui Viorel, George, Doina și Greta. Întreabă: „Ce v-a surprins cel mai mult în poveștile acestor patru copii?”	Elevii reamintesc poveștile, propun observații despre diferența impresie/realitate.	Conversația euristică
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	2 min	Scrie titlul: „Toleranță și Voluntariat — Necunoscutul de Alături”. Explică structura: dialog cu Necunoscutul de Alături în 5 pași + Prima Impresie / Adevărul + evaluare la final.	Notează titlul. Văd cele 5 rubrici din fișă.	Expunerea
4. Reactualizarea cunoștințelor	5 min	Reamintește definiția toleranței și a voluntariatului, cu exemplul Gretei scris pe tablă.	Un elev explică diferența dintre toleranță și voluntariat la tablă; ceilalți notează în caiete.	Exercițiul
5. Dirijarea	25 min	Proiectează promptul	Perechile introduc	Descoperire cu AI,

Învățării (Implementare RED AI)		PREPARE. Împarte clasa în perechi. Semnalează de Alături" ghidează în 5 trecerea la pasul următor la fiecare 5 minute. La pasul 5 (propunere proprie), verifică că AI-ul nu propune activitatea în locul elevului, ci doar o verifică. Verifică fișele.	promptul. „Necunoscutul de Alături" ghidează în 5 pași: prima impresie → povestea reală → ce este toleranța → ce este voluntariatul → propunerea proprie de activitate. Completează fișa la fiecare pas.	Metoda PREPARE, Organizatorul grafic, Munca pe perechi
6. Evaluare — Test individual	8 min	Distribuie testul (5 itemi). Elevii lucrează individual, fără AI și fără manual. Corectare frontală în ultimele 2 minute.	Rezolvă testul individual în 7 minute. Participă la corectarea frontală.	Evaluare formativă, Lucru individual
7. Concluzii și temă	3 min	Invită 1-2 perechi să prezinte propunerea de voluntariat. Temă: „Recitiți informațiile despre voluntariat și discutați acasă o posibilă activitate de voluntariat pentru familia voastră.”	Ascultă/prezintă propunerile. Notează tema.	Aprecieri verbale

Test de Evaluare (10 minute) — Toleranță și Voluntariat

Instrucțiuni: Lucrați individual, fără manual sau dispozitive. Timp: 7 minute.

- (20 p) Completează: Acceptarea diferențelor dintre persoane, fără a ne exprima o părere despre acestea dacă nu cunoaștem nimic despre ele, se numește _____.
- (20 p) Adevărat sau Fals — încercuiește: Voluntariatul este o activitate desfășurată în folosul altora, urmărind un câștig material. Adevărat / Fals
- (20 p) Alegere multiplă — Care este vârsta minimă, în condiții normale, de la care o persoană poate face voluntariat?
a) 10 ani b) 12 ani c) 16 ani d) 18 ani
- (20 p) Numește unul dintre cei patru copii din lecție (Viorel, George, Doina sau Greta) și o trăsătură a lui care nu se vede la prima vedere.

Răspunsul tău: [_____]

- (20 p) Creație — Propune o activitate de voluntariat pe care ai putea-o face în clasa sau comunitatea ta.

Răspunsul tău: [_____]

Barem de Corectare și Setări pentru Platforma Online (Pentru Profesor)

Nr.	Răspuns Corect	Punctaj	Explicație
-----	----------------	---------	------------

Întrebare			
1	toleranța	20 p	Acceptați și formularea „toleranță”, fără articol.
2	Fals	20 p	Voluntariatul se face fără a urmări un câștig material, conform definiției din lecție.
3	c) 16 ani	20 p	Conform lecției, vârsta minimă este de 16 ani, cu acordul părinților; unele organizații acceptă copii de la 12 ani, în condiții speciale.
4	Orice copil corect cu o trăsătură corectă (ex. Viorel — conștiincios; George — bun; Doina — responsabilă; Greta — implicată în voluntariat)	20 p	Acordați 10 p pentru numirea corectă a copilului și 10 p pentru trăsătura corectă.
5	Orice propunere plauzibilă, fără câștig material, în folosul altora	20 p	Criterii: (a) propunerea este plauzibilă pentru un elev de clasa a IV-a — 10 p; (b) respectă criteriul „fără câștig material” — 10 p.

Observații metodologice importante din programa școlară:

În clasa a IV-a, toleranța se predă prin exemple narative concrete (portretele celor patru copii), nu prin definiții abstracte, pentru a evidenția emoțional diferența dintre impresie și realitate.

Cea mai frecventă greșală este confundarea toleranței cu indiferența — profesorul trebuie să clarifice că toleranța înseamnă a nu judeca fără informații, nu a ignora comportamentele incorecte.

Itemul de creație (nr. 5) trebuie tratat cu sensibilitate pedagogică — propunerile de voluntariat se evaluează pentru plauzibilitate și spirit prosocial, nu pentru fezabilitate administrativă exactă.

NOTA:

Se vor completa personalizat în funcție de fiecare resursă etapele de argumentare, prompt și aplicare la clasă.

Elementele cu galben sunt cu rol orientativ.

Resursa va conține RED AI generate de experți, amplu prezentate.

Se pot atașa dovezi ale aplicării la clasă sau materiale generate cu AI (fise, prezentări etc) utile aplicării RED